

76

de

la TORRE DE L'ESPANYOL

Festa de la Música Catalana.

Concord N^e. - Aug 19-21-22

Temà II. - Gremi extraordinari de
Superiores ofert per l'Obra del Can-
soner popular de Catalunya.

(B) Lletra.

Antor: Joan Pinol

Seida

CANÇONS DE TORRE DE L'ESPANYOL

(Recullides ara fa uns catorze anys)

- 1= LA VETLLA DELS PASTORS; Cantada per la nena Joaneta Aleu Argany, "Câl Aleu" de 10 anys d'edat; filla de Torre de l'Espanyol, on aprengué la cançó.
- 2= PORTAL DE BETLEM; igualment fou cantada per la mateixa nena i per Mª Josepa Montané Artal, avui difunta.
- 3= PORTAL DE BETLEM (variant melòdica); de les mateixes nenes.
- 4= LA VARA FLORIDA; idem.
- 5= BA PASTORA I EL FRARE; cantada per les noies Rosa Jornet, "Câl l'Isabel"; de 19 anys, filla de Torre.
- 6= LA VIUETA; per la nena SOFIA RUANA MONTANÉ, de 9 anys; Casa "Capblanc".
- 7= LA MALA VELLA; per la dita Mª Josepa Montané Artal (E.P.D.), de Câl Boverol, de deu anys d'edat, filla del poble, on aprengué la cançó.
- 8= LA MINYONA DE MASLLORENÇ; de la noia anterior, Mª Josepa, malaguanyada.
- 9= LA NOIA MONJA; de la id., i de Joana Estèvill, de Câl Pastora; de 8 anys, filla del poble, on aprengué la cançó.
- 10= AGNA-MARIA; cantada per Ester Borrás, "Câl Bové", de 10 anys d'edat, filla de Torre, on aprengué la cançó.
- 11= LA FILADORA; la nena de la cançó num. 1; la anterior Ester i la Neus Rocamora, de câ "Antón", de 10 anys d'edat, del poble.
- 12= MARIAGNETA; la nena de la núm. 7.
- 13= ROSSINYOL D'HOLANDA; la nena de la núm. 10.
- 14= LES TRES NINETES; les idem de la núm. 11.
- 15= LA VENJANÇA; la dona Rosa Veá, de câ "les Maneles", de 51 anys, crec que de

Vinebre;de 51 anys;avui difunta.

- 16= L'AMOR MAL PAGAT;la nena de la núm.7.
- 17= MARIA I FRANCISCO;idem.
- 18= DON JOAN I SA MULLER;la dona del núm. 15.
- 19= ROSETA DE PERPINYÀ;les nenes de la núm 2;i les de la 11.
- 20= EL TESTAMENT D'AMÈLIA;la del núm 1 i la nena Sofia de la núm 6.
- 21= LA NIT DE SANT JOAN;la idem del núm.6.
- 22= CATARINA D'ALIÓ;no ho sò pogut averiguar,pero crec recordar que la nena de la cançó 7.
- 23= LA PRESÓ DE LLEYDA;la nena de la 6.
- 24= LA MORT DE LA NÚVIA;la nena de la 10.
- 25= CANÇÓ DEL SOLDAT;la del núm 1;aquesta cançó és molt popular,i se sol cantar per trencar ametlles,en rotllo i a chor,amb gran solemnitat.
- 26= CAPITELIS;la nena malaguanyada del núm 7.
- 28= DIS-ME,PASTORA, L CAMÍ...;idem.
- 27= EL MAS DEN PERERA;no he pogut precisar-ho.

Les edats de les cantaires les he donades al temps de la recullida de les cançons,devent-se,per çó avui, afegir uns catorze anys.
Lleyda,maig de 1923.

Va escunsar-se l'ocasió, no fa gaire, de que pogués seguir l'agradosa tasca començada ja fa alguns anys de recollir cançons populars en comarques que no tenien pas record de haver sigut mai escorcollades en aquet interessantíssim aspecte del folk-lore. Mai podia suposar que la riquesa de melodies i l'abundor dels arguments fos tanta. Les comarques lleidatanes on m'ha sigut possible en pocs dies fer un aplec copiós estan, des d'aquet punt de vista, gairebé del tot inexplorades.

L'esmentada circumstància m'ha decidit, de retop, a espolsar una trentena de cançons que fa una dotzena d'anys havia recollit a Torre de l'Espanyol, poble pintoresc pertanyent

de faiso indecisa a la Ribera de l'Ebre catalá i al Baix Priorat. N'han sigut el-eliminades de l'aplec unes quantes que oferien massa semblança en lletra i melodia a altres ja publicades, malgrat la convicció que tinc de que no manca interés al fet de conèixer-ne la extensió del seu us, és a dir, l'ària de la cançó.

Aquesta consideració'm fa trovar poc encertat el prescindir, en publicar les cançons, de citar el lloc on foren recollides, ja sia per tal d'ajudar a la etnografia a determinar certes preferències artístiques o simplement sentimentals de les respectives comarques nostrades. També pot afavorir la referida circumstància el disegni del folklorista de reconstituir la lletra o la melodia popular amb major probabilitat d'encert, aixis com fixar l'origen i encara la gènesi de qualque cançó que tingui un determinat interés històric o moral.

Però, entre dobles vireules, i que, naturalment, en la

Per a conseguir la qual cosa son d'interés máxim les variants; i, malgrat no fos per altra raó, és ben encertat estimar-les al costat de les cançons originals que força vegades son inferiors a les primeres melòdicament. Aquet és el cas de la que figura en el present petit aplec com a variant de "Caterina d'Alió", superior, en mon concepte, a la ja més coneguda, a que ha prestat l'encís de la seva inspiració en armonitzar-la el malaguanyat compositor d'aquell cognom; així mateix ho considero respecte de la darrera que porta per nom "El Mas d'en Perera", variant també de "L'Hostal de la Peira", com, igualment, entre altres, la de "La Presó de Lleyda", que comença: ~~Ala~~ ratlla de França...; be que aquesta no vagi tant adequada a la lletra com la que han vulgaritzat els nostres Orfeons,

Una advertència'm cal fer abans d'acabar, i és que de tant en tant sò deixat en la lletra, paraules dialectals (indicades regularment entre dobles vírgules); i que, naturalment, en la

tonada m'he curat de ser més fidel a la melodia, tal com m'ha sigut cantada que com jo crec que devia haver-ho sigut, doncs sò refusat sempre les cançons de les persones que no guardaven l'afinació, i aixís sò pogut considerar com verament creades per l'esperit popular les tonades i els ritmes que de viva veu m'eren donats, *per estrafets que'm semblessin.*

I ara una sugestió final: No hi hauria manera de recollir en volums assequibles, tals com, els de l'Avenç o'l " Cançoner Popular " la riquíssima deu de melodies i les lletres llurs, recollides ja i escampades en volums exhaurits, en revistes, en concursos desde fa ja més de mitja centúria? No ja sols per als aficionats al Folk-lore, pels col·leccionistes sinó en particular pels nostres músics excel·lents fòra una obra benemèrita.

Podria realitzar-la l'Orfeó Català, o la secció corresponent del nostre Institut d'Estudis, o mollor encara, les dues insti-

cions, glòria del nostre país, aplegades?

Aquet estimaria que forà l'únic més valuós premi de la present col·leccioneta: l'haver conseguit veure realitzada la referida sugestió, que'ns donaria una idea de l'esplendor i varietat inagotable de l'inspiració musical del nostre poble.

I aqueixa font d'inspiració que no solzament no s'ha estroncada sino que ni sisquera ha vista recollida l'abundor que encara avui, malgrat l'invasió creixent de música bérbara, aflora abundantament, en rebria sens dubte d'un tal grandíós aplec, un fort estímul vivificador que rejuveniria la virtut de les nostres ingénites energies.

LA VETLLA DELS PASTORS

Esta nit és nit de vetlla:

n'ha tingut una donzella
un Infant com una estrella.

Els pastors el van a veure;
al coll porten una ovella
i en el bras una cistella
plena de fruita novella.

No n'és pomes ni n'és peres
que és avellanes i ametlles
per fer salsa a la partera,
per que 'n sigui més lletera.

Re-mi fa sol, re-mi fa sol,

Kirie, ~~kirie~~, kirie eleisón.

NOTA:

En la present, com en gairebé totes les altres cançons, és adoptat el títol que en les col·leccions que tinc a la vista se dona a les que tenen lletra consemblanta.

Com s'observarà en la present, el "re, mi, fa, sol" és invertit en la tonada, sigui per ignorància, sigui per corrupció d'altres frases paregudes. EL CANÇONER de en A. Campmany, trova "lamira i fa sol" i també "la, mi, re, fa, sol", igualment inadequat desde'l punt de vista musical.

La que oferim aquí és una cançó més senzilla, però tal volta més ingènua i simpàtica que altres més conegudes.

Carrer d'Amargura.

PORTAL DE BETLEM.

carrer de tristors

Ja Portal de Betlem,

Portal molt hermós:

n'hi havia un home

molt alt i dispost.

Pêls altars se'n posa

per dar-nos l'amor;

i als que están en gràcia

els dona'l seu cos,

i als que no ho están

no'ls hi dona, nó.

Dijous de la "Cena"

bona ocasió:

amb tots els deixebles

va sopà'l Senyor

En sê al mig sopar

Els fa esta raó:

-Algú de vosaltres

me'n será traïdor.

Ja'n respón sant Pere:

-Jo no'n seré, nó.

Respón sant Joan :

-Jo tampoc, Senyor!

Ja'n respón el Judes:

-Potsê ho seré jo...

+ -Ves-te'n, ves-te'n,

(Judes,
a fer ta intenció.

Jesús se'n anava

a fer oració.

Mentres tant la feia

veu venî'l traïdor.

Peus i mans li lliguen

com un malfactor;

corona n'hi posen

de puntes de jonc,

una creu pesada

n'hi fan portâ al coll

Ell no la podia,

el Senyor del Mon!

Ja'n lloguen un home

que's deia Simón,

Simón Cireneu

cuida de la Creu.

Carrer d'Amargura,

carrer de tristor!

Ja'n trova a Sa Mare

plena de dolor.

-Ont'anàvau, Mare,

ont'anavau, Vos!

Amb la tovallola

a eixugar suors!

Eixugau-s'en, Mare,

eixugau-s'en Vos!

Les set profecies

son els Set Dolors.

NOTA/.

A Montanya he recullit dues versions musicals més, que tenen un tant semblant caient melòdic amb la que avui presento, que ~~poden~~ pendre's per germanes.

No les dono avui, perquè 'm só proposat no transcriure més que les del poble referit de Torre de l'Espanyol, recullides ja fa alguns anys, com he dit. La lletra de les variants montanyeses no és tant complerta com la present però no hi ha cap dubte que és igualment la mateixa.

NOTA.

Se coneixien variant publicada a aquesta cançó.

LA VARA FLORIDA

La vara florida
de Josep ditxós,
Espós de Maria,
de Maria Espós.

Casament tractaven
entre "aquellos" dos;
per dot no romperen
com ara fan molts.

N'hi dona una prenda
per senyal d'amor:
era una esmeragda
posada en son cor.

Ella se'l estima
el ditxós tresor.

A Betlem anaven,
al Portal ditxós;
demanen posada,
no'ls en donen, nó;
els ho han negada!
mireu quín rencor!

Minyonets alegres
canten ses cançons;
cants de caderneres,
rossinyols i torts;

esta Nit, sens dupte
naixerá' l Senyor!

NOTA.

No coneixem variant publicada
d'aquesta cançó.

LA PASTORA I EL FRARE

Allá al planet de Montserrat
de Barcelona una vindeta
n'hi ha un arbret a un faixí
que ara borrona.

Quan l'arbre és vertt

l'ombreta és bona.

Sota l'arbret an tornada?

n'hi ha una minyona de setembre.

i un frare blanc ja n'és passat.

que la 'w sermóna.

Li'n pega un cop il·les que n'hi ha.

a la corona: an surt en finestra.

-Mira qué has fet, un gran x.

falsa, traidora, he vist el meo

per un pecat paelle el xec.

has d'anâ a Roma.

-Cóm hi aniré per la na.

jò, tota sola, senyor mestre?

Si un dia plou nosos malalt

i l'altre trona de la Roseta.

i l'altre'n cau tota els diners.

pedra rodona? Phagut de vendre.

NOTA.

No cal més que comparar-la amb la que publica 'l Núm.143 de la Bib.Pop.de l'Avenç per a donar-se compte de que, malgrat l'identitat de la lletra, la cançó és totalment una altra, i ni sisquera pot pendre's com a variant. Perteneix la que presento o la de l'Avenç a lletra distinta de la que porten? És possible aquí com en moltes altres cançons.

Al planet de Monterols
n'hi havia una viudeta
que'n festejava un fadrí
i ara'n festeja amb un mestre.

El mestre se'n vol anar
cap al lluny de seues terres.
-Ai, Mestre, quàn tornarás?
-Per sant Miquel de setembre.

Sant Miquel ja n'és passat
i encara no han vist al mestre.
De les tres filles que'n té
la més gran surt en finestra:
ja n'arrenca amb un gran xill,
- Ai, mare, jo he vist el mestre.

Deixa la paella al foc,
baixa l'escala "roigenta";
Se'n agarren per la ma:
-Cóm ho passa, senyór mestre?
-He estat nou mesos malalt
a l'hostal de la Roseta,
m'he gastat tots els diners,
la capa'n ha hagut de vendre,
la bosseta encà la tinc,
Pero a dins no hi ha moneda.
-Anemón baix al corral,
matem la gallina negra;
la gallina per a mi,
les plomes pèl senyór mestre.

NOTA.

Aquesta sí que pot anomenar-se senzilla variant de la que publica l'Avenç al Núm.100,pl.61-62.

La indoc, malgrat sa semblança, perque la lletra és un xic més complerta en qualque estrofa i, además, té un final de sátira que dona una intenció totalment distinta a la cançó. En l'altra donen el caldo de la gallina al mestre que diu acaba de surtir d'una malaltia; en la present sembla deixar entendre que, havent acabat els diners amb les despeses causades per la malaltia, el mestre és pobre i la vidueta ja no té cap interès en casar-se amb ell, jugant-li aixís la burla final de no deixar per ell més que les plomes de la gallina...

Un polít estudiant;

en tina una de quinze anys.

Estudiant, si tu m volies,

enguany morirà la vella.

Se'n faria rei, tractant;

enguany, si no la casam...

Faria cent verres d'oli

El dissapte fan les bodes.

Cent botes de vin-blanc.

El fillons l'enterro fan;

Faria un ramat d'ovelles

les absoltes que li canten...

Un ramat de moutons blancs.

...amb un fluyel tocant!

Es garrren ambo per mano

NOTA.

El notari se'n va;

Aquesta cançó representa l'avioc-vera sapse El Vellot recullit a la montanya, sols que no l'maten, però l'maltracten molt.

LA MALA VELLA

Una vella, mala vella,
que'n tenia cent i un any,
ella que's vesteix de gala
i cap a plaça se'n va.
Ella que se'n enamora
d'un polit estudiant;
-Estudiant, si tu'm volies,
te'n faria rei, tractant;
daria cent gerres d'oli
i cent botes de vin-blanc.
daria un remat d'ovelles
i un remat de moltons blancs.
S'agarren "mano por mano"
i a cal notari se'n van;

El notari's posa a riure:
-Qué fas tú, boig estudiant?
-Si'n faig boig, que'n "faiga" boig,
els capítols vaigen'vant
que amb els quartos de la vella
en tinc una de quinze anys.
Enguany morirà la vella,
enguany, si no la casam...
El dissapte fan les bodes,
el dilluns l'enterro fan;
les absoltes que li canten...
...amb un fluviol tocant!

NOTA.

Aquesta cançó representa el "vice-ver-
sayde El Vellot recullit a la montan-
ya, sols que no'l maten, però'l maltrac-
ten molt.

EL CAÇADOR.

(LA. MINYONA DE MAS-LLORENS)

Una cançoneta nova
bé la'n sentireu cantar,
d'una galana minyona:
sa mare la vol casar.
Aquella galán minyona
n'és filla de Mas-Llorens;
no hi ha terra més alegre
que aquella on en té'ls bens:

Al devant de casa seua
hi tenen un gran jardí
que n'és la seua alegria
tarde, vespre i dematí.

A la nit quan se despulla,
quan se'n lleva al dematí,

té la cara colorada
com les roses del jardí.
La cella n'és vellutada,
i una estrella al mig del front:
sen pare se la mirava
la més hermosa del mon.

Quan ella se'n va a la plaça,
i amb el "brillo" amb que ella
(hivva,
aquell "seroll" de botines
tots els joves fa mirar.

El jovent que se la mira
no se'n cança de mirar...
tot un dia passarien
sense veure ni menjar.

Un dia, estant en conversa,

jo l'amor li'n demaní:

ella no'm torna contesta,

no me'n deia nó ni sí;

resposta no me'n tornava,

no me'n deia sí ni nó;

entre mi mateix pensava:

-Voldria un partit millor!

-Pregunteu-ho als meus pares,

si acás ells hi venen be;

si ells vos en donan paraula

per mi no's perdrá pas res.

-Un dia jo a n'els teus pares.

aixó ja'ls ho preguntí:

resposta no me'n tornaven,

no me'n deien nó ni sí.

Si jo no'm puc casâ amb ella,

no sé'l quén serâ de mi;

me'n poso capellâ o frare,

o tal volta peregrí.

Adeu, flor, adeu, viola,

adeu, politx i clavell,

adeu, Roseta encarnada

de la flor del pensament!

NOTA.

Encara que la tonada és casi igual a la publicada per l'Avenç, Núm. 100, pl. 15-17, la lletra present és molt més complerta.

Com, malgrat aixó, no's esmenta en aquésta lo de la matinada de cassera, que correspon, sens dubte a altra cançó, no li trovo indicat el títol que se li dona allí i per aixó, entre paréntesis, n'hi dono un que s'hi escau millor, i's presta menys a confusió amb altres cançons.

Si jo no'm puc casâ amb ella

LA NOIA MONJA

Una noia monja
dintre d'un convent,
comptant quartè i hores,
plora amargament.

La mare abadessa
ja li'n diu: - Què tens?
de qué plores. monja,
amb tant sentiment?

- Ploro per un jove
que n'és molt prudent,
que si no m'hi caso
moriré per ell.

- Moriu's, moriu's, monja,
ja'us enterrarem:

les tombes son noves,

les tombes son noves
les estreharem.

Capellans i frares

també hi anirem,

ciris i candeles

també'n cremarem,

una missa d'àngels

també'n cantarem.

NOTA/

Les Cançons Populars Catalanes,
Quadern X, en porta variants. La
tonada n'és completament distinta.
L'Avenç, Núm. 143, pl. 100-2, en publi-
ca una altra que correspon ben bé
a la nostra, però no hi ha trobat
la melodia corresponent. Igual pas-
sa amb la que publica a la plana
(del mateix volum) 119, de la que
jo ofereixo igualment la tonada que
aquell malaguanyat ~~no~~ no trobà.

AGNA - MARIA

La filla del rei de França ala fira de Cardó:
N'és més rossa que un fil d'or; si no fos que'n som germans
sa mare la pentinava ens casariam els dos.
amb una pinteta d'or.
-Adeu, Agna-Maria,
robadora del meu cor!
Que adeu, Amor!
La padrina'ls hi triava
els cabells de dos en dos;
sa germana petiteta
li'n posava'ls lligadors;
als lligadors que hi posava
n'hi ha un Floc de nou colors.
Son germá la duia a fira
els frares que al cor cantaven:

-Bon Jesús! qué n'és aixó?

el capella que'n diu missa

n'ha perduda la lliçó,

per dir "Dominus vobiscum"

diu: "spiritu tuó",

i l'escolá que l'ajuda

no li'n sab tornar raó

i li contesta en veient-la(?):

-També la'n voldria jo;

en faria una menjada

de costelles de moltó,

li'n compraria una bota

de vi bo del Rosselló.

NOTA.

La lletra la tinc recullida corresponent ben be a la present, a la conca mitja del Noguera, prop d'Aragó, i a la Montanya. La tonada, no resmenys, d'aquelles altes comarques lleidatanes, que manifesta clarament un comú origen, és ben diferenta de la que donem ara, procedent del Baix Priorat. Es, doncs, curiosa, almenys, la concordança de la lletra, que té distint argument de la de La Dama d'Aragó, que publica l'Avenç al Núm. 90, i que és més plena.

A la Montanya, que és molt coneguda, no té altre intenció que ponderar una bellesa extraordinària.

En alguna variant se m'ha donat la circumstància de portar a vendre la propia noia a la fira, de Lyó, on la compra un senyor:

"Ne demana trenta dobles
ja n'hi donen trenta dos".

En altra versió's comença:

"Bona terra és Barcelona,
molt millor és a Mataró,
que hi havia una donzella
blanca i rossa com un or...

LA FILADORA

La nit de Nadal
és nit d'alegria;
se'n posa a filar

Janota pulida.

Va a càl teixidor
a vèr si'n teixia:

-Quàntes canes tens,

Janota pulida?

-Setze canes tinc

menos quinze i mitja.

Me faré un llensov

i alguna camisa;

i dels retallons

plantarem botiga,

i dels dinerons

casarem la filla.

NOTA.

En distintes publicacions es parla de aquesta variant que aplica a la nostra popularíssima filadora el nom de Janota Polida, però jo no he lograt trovar-ne cap fora de la present.

MARIAGNETA

Una cançoneta nova
be la'n sentireu aadir
d'una minyona molt maca,
blanca com un serafí.

Un dia la'n trovo sola,
soleta i al seutjardí.

-Jove, culliu-me una rosa;

-Jove, entreu-se-la a cullir.

Ja n'hí cullo tres o quatre
per a n'ella i per a mi.

Estant en ~~estes~~ "raons",
li dic si's vol casâ amb mi.

-No'us en burlessiu, gran jove,
no'us en burlessiu de mi;

encara'n tinc pare i mare
que me'n saben corretgir.
quant no'n tindré pare i mare
llavors podreu venir.

-Me'n vaig cap a Tarragona
a fêr frare caputxí.

Quan ne seràs casadeta
enviaràs-me-ho a dir,
enviaràs-me una carta
Del que'n passes del marit;
jo te n'enviaré una altra
del que passo al monestir.

Un dia dient missa baixa
una carta in veu venir:

-Mai s'acabarà la missa
per a poderla llegir .

-Rossini La missa s'és acabada,

Què'n la carta'm posa a llegir...

Al sobrescrit de la carta

parlava d'ella i de mi!

A'na vingut d'Holanda,

Adéussieu, merci!

E'na portat sota la manta.

E'na filla del rei de França.

neboda del rei d'Espanya.

-Fents'aragades a la mare,

i a mon pare no pas gaires,

que a un pastó se'n ha donada

que se'n fa guardar remada,

i n'he perdut l'esquellada.

En publiquen variats: L'Avenç,
Núm. 90, pl. 77-79, (molt diferenta
en lletra i melodia), i Cançons
Populars Catalanes, quadern X, la
tonada de les quals és idéntica
i les lletres molt semblants.
La melodia de la present és ben
diferenta d'aquelles i té, ademés,
un caient catalanesc i una inspiració
d'una simplicitat encisadors.

Pastor, veu en harmonia,

quan tens pa ne vols formatge!

Pastor, veu en mal-viatge!

NOTA.

Tant en la lletra com en la tonada
aquesta canço és distinta de la ja
prou coneguda i armenitzada ja fa força
any per nostre amic M. Enric Morera,
i per ell mateix aleshores publicada.

Una canço sobre l' mateix tema del rei-
sinyor, però amb un argument un xic ple-
ress, i amb una melodia formosíssima ha reca-
llit pels volts de la Vall d'Ager.

ROSSINYOL D' HOLANDA

-Rossinyol, vingut d'Holanda;

Qué'n porta la Dama blanca,

Rossinyol?

-Dol, dol!

N'ha vingut d'Holanda,

Adeussiau, Amor!

L'ha portat sota la manta.

N'és filla del rei de França.

neboda del rei d'Espanya.

-Tants "recados" a la mare,

i a mon pare no pas gaires,

que a un pastô me'n ha donada

que me'n ffa guardar remada,

i n'he perdut l'esquetllada.

-Qué me'n darás de trovar-la?

Qué me'n darás de trovar-la?

Unpetó i una abraçada?

-Aixó, és cosa de canalla...

Pastor, ves en-horamala,

quan tens pa ne vols formatge!

Pastor, ves en mal-viatge!

NOTA.

Tant en la lletra com en sa tònada aquesta cançó és distinta de la ja prou coneguda i armonitzada ja fa forsa anys per nostre eminent N'Enric Morera, i per ell mateix aleshores publicada.

Una cançó sobre'l mateix tema del rossinyol, però amb un argument un xic picaresc, i una melodia formosíssima he recullit pèls volts de la Vall d'Ager.

La oració que ella'n feia LES TRES NINETES

"llantos" i plora...

Tres ninetes n'hi ha a França,

A l'hortet del meu pare

Una n'hi ha amb les tres d'un rei, una la publica
Una n'hi ha a l'Avenç, la lletra de la qual no és tant completa com la present
Una n'hi ha de renta bugada, tal volta, a
Que'n cura mal d'amors;

L'altra la extén

Ja'm curará.

L'altra'n cull violetes

Feu-hi anà a la criada,

Pel fill del rei.

Feu-la-hi anar.

El fill del rei passava

Puja una pujadeta,

Sota un pont d'or;

Sent tocà a morts:

Tira una fletxa en l'aire

-Ja s'ha mort l'amoreta!

Toca l'Amor.

Deu li perdó!

-T'he fet mal, amoreta?

Ja no's veu en finestra

Dîs-me sí o nó?

Ni en balcó

-Un poquet o no gaire,

Si no en una reixeta

Ja'm curará.

Que'n fa oració.

La oració que ^(ell en ?) ella'n feia,

"llantos" i plors

NOTA/

No'n conec altra variant que la publicada en el vol. 143, pl. 49-50 de l'Avenç, la lletra de la qual no és tant complerta com la present encara que més fidel, tal volta, a l'original, que la meua en qualques estrofes.

El segon vers que diu: "totes d'un rei" deu ésser corrupció i tal volta deuria dir, com la citada: "totes d'un temps". Les melodies en abdues son diferentes.

LA VENJANÇA.

(FRANCISCA FERRERA)

Una cançó'n vui cantar
que fa poc temps que n'és treta
de dos que s'han volgut be
de petits fins a grandesa.

I ara que se n'han fet grans
ell diu que's vol casâ amb ella,

Son pare diu que no ho vol,
sa mare contenta n'era;

-No hi dupteu, Josep Ferrer,
vostra filla ha de ser meva;
si no'm la déu la pendré
sense demanau'us llicència.

Avisa quatre fadrins,
fadrins de la bandolera

fadrins de la bandolera:

-Fadrins, si'n voleu venir
a robar una donzella, que n'estareu
que n'estareu ben pagats,
pagats amb bona moneda;
serán "duros" de pilans,
moneda que'l cor alegra.

m A les dotze de la nit
truquen a la porta seua:

-Ai, ferrer, baixau a aurir,
que'm rellussiareu la rella.

Ell ne pega bot avant

i n'hi tiran pel darrere.
La filla'n pega un gran crit,

La filla 'n pega un gran crit, NOTA.

un gran crit de "mare meua"!

Lo ferrer queda bo i mort,

lilroban la filla seua.

La mare que sent aixó

m'arcorrents baixa l'escaleta:

La -Justicia demana al cel,

que ja que no n'hi ha a la terra;

Perque m'han mort al meu marit

i m'han pres la filla meua!

Al entrant del Portal don

He trobe la nova tia:

-Tia, vos he me'n diren

si n'han casat l'amor mie.

-Aixó sí, que és veritat:

amb un fadrí de la vila,

que n'és tant guapo com vos

He donat el nom de Francisca
ferrera a la cançó en lloc del
de "Venjança" amb que la designa
l' vol. 110 de l' Avenç, pl. 11, per-
que m' sembla més característic
per a distingir-la d'altres que
tracten igual tema.

Les tonades son diferents, però
les lletres se corresponen i's
complementen.

cara blanca i repulida.

se'n porta quatre anells d'or

i altres tants de plata fina.

-Ira se'n paga, amor,

les finesses d'algun dia,

d'anar de dia i de nit

perill de perdre la vida!

NOTA.

He pogut frases recorden "La Mort de
la Núvia" en aquesta cançó, però l'argu-
ment, com he vist, és diferent, i tinc
recollides d'altres variants.

L'AMOR MAL PAGAT

A Barcelona m'estic
trevallant d'una botiga;
a les dotze de la nit
m'arriba una nova trista.

La nova que m'ha arribat,
que s'ha casat l'amor mia.

Poso la brida al cavall
i la sella ben guarnida.

Al entrant del Portal nou
Ne trove la meua tia:

-Tia, vos be me'n direu
si n'han casat l'amor mia.

-Aixó sí, que és veritat:
amb un fadrí de la vila,
que n'és tant guapo com vos

de garbo i de fantasia.

Ja n'apreto carrê avall

a veure si la'n veuria,

i me la "vec" al balcó

cara blanca i repulida,

que'n porta quatre anells d'or

i altres tants de plata fina.

-Ara me'n pagau, Amor,

les fineses d'algun dia,

d'anar de dia i de nit

perill de perdre la vida!

NOTA.

No poques frases recorden "La Mort de la Núvia" en aquesta cançó, però l'argument, com se veu, és diferent; i tinc recullides d'ell altres variants.

MARIA I FRANCISCO

Molt malet, Francisco,
molt malet n'está
que ningú'l va a veure
ni a visitar.

Que "sino" Maria,
tota sola hi va.
a l'entrant del quarto:

-Francisco, cóm va?

-Per a mi, Maria,
per a mi, mal va.

El metge ha dat ordre,
m'han de confessar...

-Adeussiau, Francisco,
i d'aquí a demá.

Demá al dematí
Maria hi torná,
a l'entrant del quarto:

-Francisco, cóm va?

-Per a mi, Maria,
per a mi, mal va...

el metge ha dat ordre,
m'han de combregar.

-Adeussiau, Francisco,
i d'aquí a demá,

Demá al dematí
Maria hi torna;
a l'entrant del quarto
mort el va trobar.

Se'n vesteix de negre,

NOTA.

se'n posa a plorar;
respon sa germana:

-Molt de be t'està.

L'amor entre'ls homens
no s'hi pot posar,

quan himestà posada
costa d'oblidar.

Ara venen festes:

al ball se'n va anar,

ja n'hi va un gran jove,
la'n trau a ballar;

-No pot ser, gran jove,
me feu tremolar...

l'amor de Francisco
no's pot oblidar!

Per raons apuntades en altres cançons he adoptat el nom que dono a la present en lloc del de "La Maria Ermosa" que li dona la variant de l'Avenç, vol. 110.

Si les melodies son distintes, les lletrestse còmpleten mutuament, sent més sencera la per mi recullida.

i se'n posa una de 111.

-Maliatsiguen, criades,

i'l qui'us us de mantenir.

-Maliatsiguen, mestressa,

i'ls que'us han de ben servir.

Se'n lleva amb enaus blanques

i'n devalla cap avarir

i al'aurir-ne de la porta

l'ocandil-ne'n hi apaguí.

+Maliatsiga'l "ocandil"

i l'aire que l'apaguí

^a
DON JOAN I SA MULLER

Don Joan se'n va a la guerra
a cent llegües lluny d'aquí:

-Si algú'n truca a la porta
no n'hi devallos aauríu.

Al punt de la mitja nit
a la porta n'hi truquí:

-Qué és aixó, en aquesta hora,
que me'n lleve del dormí?

-Don Francisco soy, señora,
aí que'l solía servir.

Ja'n demana a les criades
que li n'anessin aauríu.

-Aneu-se'n-hi vos mateixa:

per a vos ha de servir.

lleuà's camisa de tela
i se'n posa una de lli.

-Maliatsigueu, criades,
i'l qui'us ha de mantenir.

-Maliatsigueu, mestressa,
i'ls que'us han de ben servir.

Se'n lleva amb enaues blanques
i'n devalla cap aaurir//

i alaurir-ne de la porta
lo "candil" se'n hi apaguí.

+Maliatsiga'l "candil"
i l'aire que l'apaguí

que nò hi ha més foc a casa
per a poguê "l'encendí"

-Calla, calla, Marieta,
que jo sé l'esma d'aquí.

S'agafan "mano per mano"
i escala amunt se'n pugí
se n'entren dintre d'un "cuarto"

que és més blanc que un gessamí;
ja li'n dona una cadira
per a llevar-se 'ls botins,

lleva's camisa de tela
i se'n posa una de lli.

-Que teniau, Don Francisco,
que no ho soliau fê així?

-Ahora estava pensando
qué hijos teneis de mí

-Tots son vostres, Don Francisco,

del según fins al més xic,
menos el més gran de casa:

que aquell és del mal marit.
Mal marit és a la guerra,
mala bala que'l ferís!

-Calla, calla, Marieta,
has parlat prou esta nit.

Ja'n podràs di a Don Francisco
que te'n "faise" un ric vestit;
ja pot avisâ a dos sastres
que li "aidon" a cosir,

ja'n podràs dir a ta mare
que te'n portindol de tí.

-Calla: antes no me matos - tres paraules ne vrie dir:
Viudes, denzelles, casades,

preneu experiència en mi,
que 'us pensareu "aurí" al "maco"

i "aurireu" al mal marit!

ROSETA DE PERPINYÀ

Noies de Perpinyá,
quedeu ben avisades:
que'l diumenge vinent
a plaça'n fan ballades.

Roseta se'n hi va,
Roseta se n'hi anava.
La truen a ballar
a la primera dança.
El ballador li diu:

-Roseta, n'estás mala?

-Si estic, m'apariaré:

mataré a la mainada.

Del mal que jo n'he fet
n'estic aconhortada;

He mort al meu marit
amb una punyalada,
i l'he anat a enterrar
en una soca d'arbre,
els peus coberts de roig
i el cap coberts de rames;
dessota del seu cos
un riu d'aigua'n baixava.

-No n'era d'aigua, no,
que és sang que'n derramava.

-Un poquet més enllà
el batlle ho escoltava:

-Del pecat que n'has fet
N'has de morir cremada.

EL TESTAMENT D'AMELIA

L'Amelis n'está malalta
l'Amelis, filla del rei;
comtes l'anaven a veure,
comtes i grans cavallers.

Sa mare'n prega al radere
com aquell qui no'n sab res:

-Quín mal té la meva filla,
quín mal és el que ella té?

-Ai, mare, la meva mare!
fa rato que me'l sabeu:
metzines m'hau donades
assentada al "ganapé"

-Confesseu la meva filla,
combregueu-me-la també,

i en'cabat de combregada
fareu-li fer testament.

-Testament que'n faré, mare,
no'us en alegraré gens:

set castells n'hi tinc a França
(ça
que'ls set tinc al mando meu,

dos ne deixo a Don Carles,
sols porque n'és l'espós meu;

dos ne deixo a les germanes
perque ben be les caseu;

un ne deixo a les criades
perque dol de mi'n porteu;

un ne deixo a les campanes
perque ben be les toqueu;

un ne deixo a la Iglesia

NOTA.

al bon "repòsit" de Deu.

Perque miro que'm sou mare

Vos en deixo'l mantell meu

per quan anireu a missa

amb vostra filla penseu.

A Montanya n'he recullides altres variants. En una d'elles el final dóna;

-Filla, la meva filla

i a mí que'm deixareu?

-Mare, la meva mare,

ja'us deixo l'espós meu;

amau-lo i venerau-lo

com temps ha que ho soleu.

I la tornada:

Ai, que'l meu cor se'm núa

per un pom de clavells,

per un pom de violes

roses i pensaments,

comprobant-se allí la versió a que's refereix en Campmany en son "Cançoner"

Les tres versions que n'he recullides son tant distintes melòdicament entre sí com ho son de les publicades en altres tantes col·leccions. La present, no obstant, podria correspondre a lletra diferent de la que porta, doncs vaig sentir-la a una ronda de nines que jugaven cantant al carrer, en una ciutat ben allunyada del país on fou aquesta recollida.

Jo guaitava a la finestra.

LA NIT DE SANT JOAN

A la nit de sant Joan,
que és una nit molt alegre,
els companys me van dient:

-Joanet, cómo no t'alegras?

-Cómo me'n tinc d'alegrar jo
si m'han casat l'amor meua?

La han casada lluny d'aquí
per que jo mai més la "veiga",

l'han casada a Sant Martí
que per a mi és un desterro.

El dia que's va casar
va passar per casa meva:

com si Deu ho hagués volgut,
jo guaitava a la finestra.

Ella se'n posa a plorar,
jo plorava molt més que ella.

Lo que m'aconsola a mi
una prenda que'n tinc d'ella;

n'és un mocador brodat,
brodat de seda vermella

i al mig hi ha un campanar
i a cada cantó una estrella.

I la nit de sant Joan
és una nit molt alegre.

Per a completar la que publica l'Avenç, vol. 100, és per lo que me sò determinat a donar-la malgrat la seva semblança en lletra i en melodia.

CATERINA D'ALIÓ

Allá dalt al planet
n'hi havia una dama
que'n guardava corders
i'n rentava bugada,
com un L'Amor,

La gentil dama del pont
fareu (d'Alió.

Ja'n passen tres galans
que la'n galantejavan;
ja salta lo més gran:

-Quín cos polit de dama!

Ja'n salta lo mitjà:

-Per a mi'n fos criada...

Ja'n salta'l més petit:

-Deixeu està a la dama
que si'n tingués marit
ja'n fora castigada.

La sogra està al detrás
que tót s'ho escoltava;
agarra'l caminet,
el caminet de casa.

Quan a casa arribá
al marit ho contava.

Ja n'agarra un buscall,
la sogra una buscalla,
de cops que n'hi van dar
al llit se'n és posada.

-Catarina, l'Amor:

molt ne sou delicada,

per un "bofet" o dos

al llit en sou tirada...

--No ho era un bofet, nó,

ní tampoc bofetada;

n'era un cop d'un bastó

com un manec d'aixada.

-Catarina, l'Amor,

fareu testament, ara...

-Testament que'n faré

no'us agradará gaire.

Mon marit que'n sia mort,

ma sogra es-quarterada

i'l meu millor vestit

a la criada de casa,

Les arracades d'or

a la Verge del Carme;

el demás dot que tinc

torni a casa dels pares.

NOTA.

Una variant comença:

Allá al pont de Liró...

De totes les conegudes per mí,
(l'Avenç en dona dues versions)
aquesta és la que he trovat de més
inspirada melodia.

LA PRESÒ DE LLEYDA
(ELS PRESOS I LA DAMA)

A la ratlla de França
n'hi ha una gran presó,
que mai n'hi manquen presos,
que mai n'hi manquen, nó.

Els trenta tres que n'eren
tots canten la cançó:
la dama se'ls escolta
de dalt del finestró.

La dama está en finestra
i escolta la cançó;
els presos que la'n veuen
ja'n paren la cançó.

-Cantau, cantau, els presos,

els que estau en presó;

-Cóm hem de cantar "nantros"

els que estam en presó?

-Jo ja ho diré al meu pare,

per que me'n fassi do.

-Ai, filla Marguerida,

quín do t'he de fer jo?

-Ai, pare lo meu pare,

les claus de la presó.

-Ai, filla Marguerida,

aixó no pot ser, nó.

demà será diumenge

i els penjarem a tots.

-Ai, pare lo meu pare,
no'm peng~~eu~~au l'aimador!

-Ai, filla Marguerida,
quín és ton aimador?

-Tocador de guitarra,
aquell del cabell ros.

-Ai, filla Marguerida,
aquell primer que tots.

-Ai, pare, lo meu pare,
penjau-me'n a mi i tot!

a cada cap de força
ficau-hi un pom de flors,
de blanques i vermelles
i diferents colors.

La gent que passarán
dirán: +Qué ha estat aixó?

-La pobra Marguerida
s'ha "pert" per l'aimador

A la ratlla de França
n'hi ha una gran presó...

NOTA.

Aquesta versió dona per bona la opinió del malaguanyat patrici i cultíssim arxiver N'Enric Arderiu, el qual fa anys, amb motiu de la cançó, manifestava la seua convicció de que estava estafeta l'atribució originària de la ciutat on se dona com passat el fet de l'argument; doncs, tant si la lletra és de procedència estrangera com si és catalana, no podia col·locar lo o aplicar-lo el poble a una ciutat com Lleyda, que, gaudint caràcter de ciutat real o lliure, no sufria vassallatge de Baró ni personatge feudal de cap mena. Se tracta, doncs, de Llivia i no de Lleyda?

El començ de la nostra fa possible una aital suposança.

Una altra melodia n'he recollit a Tragó de Noguera, pero no tant for-
mosa.

LA MORT-DE LA NÚVIA

Jo me'n vaig cullir flors
allà a la costa solana;

mentres collia les flors
sento tocà una campana.

- A qué toques campaner,
per qué toques la campana?

-Perque ets amic meu t'ho dic:
per la teua enamorada.

-Ai, Deu meu, cóm pot sê aixó?

no fa un quart que la he deixada! ja n'hi destapo la cara.

Pose la brida al cavall
cap a casa seva anava;

ja n'arribo al seu carrer,
trobo la porta ajustada,

"cuartina" negra al balcó...

el meu cor ja no abastava.

Ja me'n pujo escala amunt,
com si fos l'amo de casa,

ja'n arribo a l'escaló

me la «vec» amortallada!

Ja me'n hi ajenollo als peus,

i al bon Jesús reclamava.

Reclamant al bon Jesús

ja n'hi destapo la cara.

-No'm destapes, Amor meu,

si no'n fora condemnada;

ves a la sala del mig,

que allí hi trovarás la mare,

ai-li que't dongu

dî-li que 't dongui les claus

NOTA/

les claus de "la meva armari"

allí hi trovarás l'anell

amb set pedres virolades,

sabates de retaló,

allí al clau n'están penjades,

i el meu millor vestit

encara n'és a càl sastre.

Si'l voleu anà a buscar

contra ja'n servirà per una altra... de l'amor també.

també aneu-se'n a càl fuster

que a veure si ha fet la caixa;

—Que la "faigo" un poc més gran

que tots dos hi puguem cabre... an dret a Figueras.

Estant en estes raons

ja se'n pega punyalada...

Aquest tema delicat ha donat lloc a una riquesa de melodies de les que se n'han publicades de ben formoses, com la del Cançoner, XX; la del quad. V de Cançons Populares Catalanes i la del vol. 90 de l'Avenç.

Encara 'n posseeixo dues més recullides en distints indrets. La que incloc de l Baix Priorat no desmereix de les més boniques, doncs la senzilla i ingènua tragèdia d'amor de son argument ha inspirat de faiso abundosa als populars rapsodes.

seguiren les Castelles.

València i Aragó.

CANÇÒ DEL SOLDAT

Matí de sant Joan,
quan el sol surt en plaça,
tots els fadrins en massa,
plorant i suspirant!
El fadrí que 'n treu negre
se'n va a casa plorant.

Me'n poso a renegar
contra la meua mare,
també contra 'l meu pare
que al mon me n'han portat
m'hagués "quitats la vida
sortint de batejar!

-Vos, pare, ja ho sabeu
que 'n tinc d'anâ a la guerra;
ai, Deu meu, quíng pena!

ai, Deu meu, quíng pena!
quíng desconsol tant gran!
D'havê d'anâ a la guerra
a servi al rei vint anys!
Me'n vaig a despedir

del pare i de la mare,
dels germans i germanes
i de l'amor també.

Ditxós será aquell dia
que a casa tornaré!

Sortirem de Llansá ,
'nirem dret a Figueres,
seguirem carreteres
i dret a Mataró;

seguirem les Castelles, **CAPITELIS**

València i Aragó.

La vila de Madrid de Granada

n'és una rica vila; ha fugit

no hi ha vila més trista

com és la de Llançà; el seu marit.

Ciutat com Barcelona, aig anava,

a Espanya no n'hi ha. venir.

- Capitelis, Capitelis,

lliurats, me'n el meu marit.

- Ja prou que 'us el lliuraria

et amb Vos dormia una nit.

La dama's gira i se'n torna

i va a dir-ho al seu marit.

- Feu-ho, feu-ho, noble dama,

feu-ho, feu-ho pel marit.

NOTA.

La melodia és ben superior a la seva lletra.

Malgrat haver-la recullit també en altres llocs, la lletra mai és millor que la present.

Publicades sols conec la de l'A-anc venç, vol. 143, però sense melodia.

La valor d'aquesta cançó està en que tradueix fidelment l'avversió tradicional del nostre poble a les lleves i "quintas" militars.

no'n sospirau pel marit,

que demà a les nua del vespre

els dos dormiren al llit.

A l'endemà al dematí,

la dama's lleva del llit,

ja se'n posa a la finestra

i ja se'l trova pengit //

- Gran traïdor de Capitelis,

tu te'n has burlat de mi.

CAPITELIS

A la ciutat de Granada
tota la gent n'ha fugit
sino una pobra dama
que'n té pres el seu marit.

Un dia a passeig anava,
Capitelis veu venir:

-Capitelis, Capitelis,
lliurau-me'n el meu marit.

- Jo prou que'us el lliuraria
si amb Vos dormia una nit
si amb Vos dormia una nit.

La dama's gira i se'n torna
i va a dir-ho al seu marit.

-Feu-ho, feu-ho, noble dama,
feu-ho, feu-ho pel marit.

La dama's gira i se'n torna,
se'n va a palau a dormir.
Descordant-se la cotilla
en va pegâ un gran sospir.
-No'n sospireu, noble dama,
no'n sospireu pèl marit,
que demà a les nou del vespre
els dos dormireu al llit.

A l'endemà al dematí,
la dama's lleva del llit,
ja se'n posa a la finestra
i ja se'l trova pengit!//

-Gran traïdor de Capitelis,
tu te'n has burlat de mi,

que m'has llevat fama i honra
i m'has penjat al marit.
-No'us espanteu, noble dama,
no'us espanteu del marit,
tres germans tinc a la guerra:
triareu el més bonic;
si cap dels tres vos agrada
vos en casareu amb mi,
que tinc la muller malalta
que s'acaba de morir,
i si Deu no la matava
jo la faria morir.
-Deixa-la viure, traïdor,
mateix faries amb mi.

La dama's vesteix de "maco"
i se'n va 'l rei a servir.
Un dia passant revista

Capitelis veu venir.

Capitelis veu venir:

-Alto, alto, Capitelis,
alto que aquí has de morir,
-Tingueu-me pietat, gran dama,
tingueu- compassió de mi.
-La pietat que tu vas tindre
de penjar al meu marit.
Ja sabs el que diu la dita:
el qui mata ha de morir.

N'hi pega tres punyalades;
la primera'l va ferir,
la segona'en cau en terra,
la tercera 'n va morir.

En les variants ja publicades se
diu "Capitel-lo", però n'he trovat
altres variants en comarca ben allun-
yada del Priorat i Ribera d'Ebre, i
allí també's diu comen la present,
"Capitelis".

DÎS-ME, PASTORA, 'L CAMÍ...

--Dîs-me ,Pastora, 'l camí,
si és est el de la Ciutat?

--Cavaller, vosté se'l deixa,
se'l deixa a l'altre costat.

--Digas-me de quí n'ets filla,
que al veure't m'has agradat.

--Jo soc una pastoreta

que'n guardo aquet remat. .

--Pastora, dona'm la ma,

per aixó que no és pecat...

--Amb les ovelles que guardo
de crestó no n'hi entra cap.

--Anem, Pastora, a montanya,

a la sombra d'un pinar, .

anirem al pare "cura"

que estí

que allí "mos" desposará,
desposadets que n'estessim
anirem a descansar.

NOTA.

Perteneix aquesta lletra ,de pensament
tant delicat com desenrotllo barroer,
a la melodia que li atribueixen al país
on és estada recullida, o be és que, perdue
da la tonada que li era pròpia, li han
aplicada la de la cançó "Capitelis", cas
de que sigui vice-versa?

NOTA sobre L'HOSTAL DE LA PEIRA/

Com se veu en la lletra que ~~la cançó~~ ^{la cançó} a Torre de l'Espanyol se diu ~~EL MAS DE N PERERA~~ "i no la denominació que se li dona en gairebé totes les versions publicades.

En tinc una altra recollida a Tartareu, on se li diu "L'HOSTALET DE LA PERA/".

Malgrat no posseir-ne la lletra complerta, no he volgut deixar de incloure'n la melodia que, ~~per~~ ^{per} lo animosa, sembla proposar-se traduir la valor audacijsa de la fidel serventa de la cançó.

76

CANÇONS POPULARS

de

TORRE DE L'ESPANYOL

888
8

(A) Melodies

Juan Piñol

LA VETLLA DELS PASTORS

Allegretto

Es — ta nit és nit de vet-lla, es — ta nit és nit de vet lla; n' ha-
 guet una donze-lla, re mi fa sol, re mi fa sol, ki rie, chris-te, ki rie elei son.

PORTAL DE BETLEM

Adagi

Por-tal de Betlem, Por-tal molt hermòs; n'hi havia un home molt
 alt i dis-post. Je-sus! molt alt i dis post. *Vide al final, altra variació.*

LA VARA FLORIDA

Andantino

La va-ra flo-ri-da, la va-ra flo-ri-da

de Jo-sep dit-xòs, de Jo-sep dit-xòs.

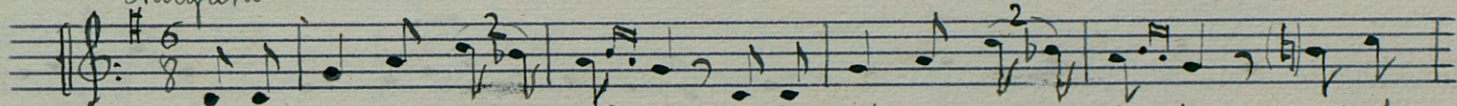
LA PASTORA I EL FRARE

Allegretto

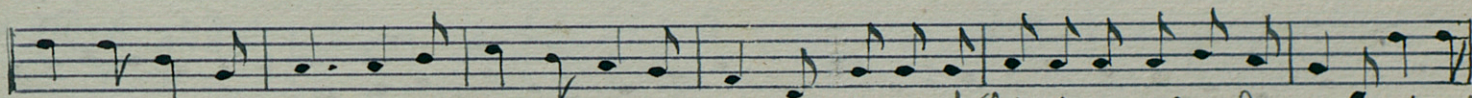
A-llà al Pla-net de Barce-lo-na n'hi ha un ar-bret que ar-al-bor-

ro-na; quan l'arbre és vert l'ombra-ta és bo-na, quan l'arbre és vert.

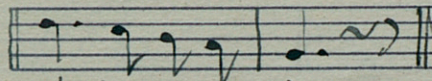
LA VIUDETA

Allegretto

Al pla-net de Mon-te-rols — n'hi ha-vi-a u-na viu-de-ta que'n fes-

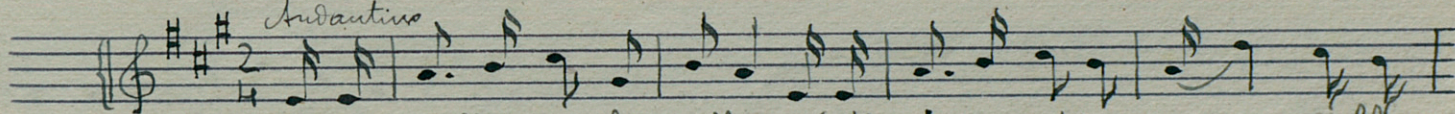

te-ja. ve un-fad-rí i ara'n fes-te-ja amb un mestre. Anem-hi's dos i no gai-re de-pressa trum-lai

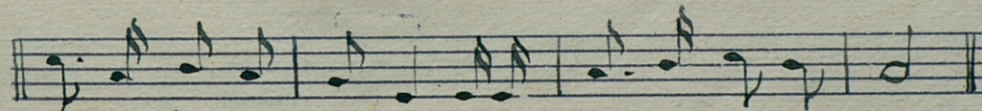

rà lan-ti-ro-là.

LA MALA VELLA

Andantino

Una ve-lla, ma-la vella, qu'en-te-ni-a cent i un any, ella

se'n ves-teix de ga-la i cap a pla-nça se'n va.

EL CAÇADOR

(LA MINYONA DE MAS-LLORENS)

Adagi molt.

U-na can-ço ne-ta no-va be la'n senti-rea can-tar d'una galana min-
 yo-na: son pare la vol ca-sar. A-que-lla ga-lan min-yo-na és filla del Mas-Llo-
 rens; no hi ha terra més a-le-gra que la d'on e-lla té'ls bens.

LA NOIA MONJA

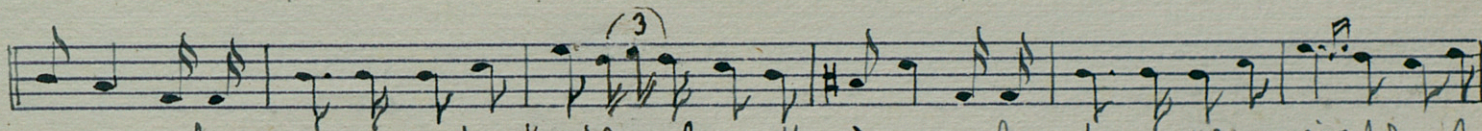
Andante

U-na no-ia monja—
 din-tre d'un con-vent, comptant quar-tes i ho-res—, plo-ra a-mar-ga-ment.

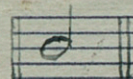
AGNA-MARIA

Allegretto

La fi-lla del rei de França n'és més rossa que un fil d'or; sa mare la pen-
 ti-

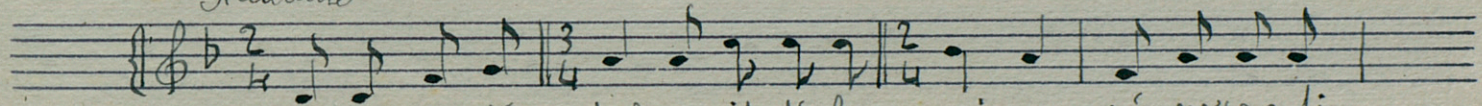

na va amb una pin-te ta d'or, A deu, Agna Ma-ri-a, ro-ba-do-ra del meu cor, A deu, A-

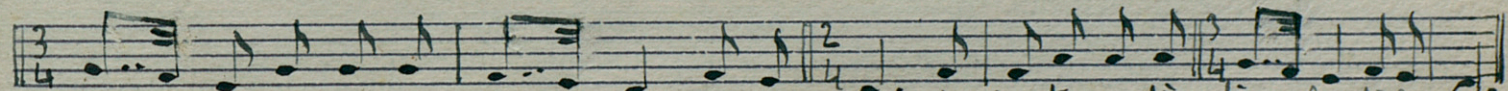

LA FILADORA

-mor.

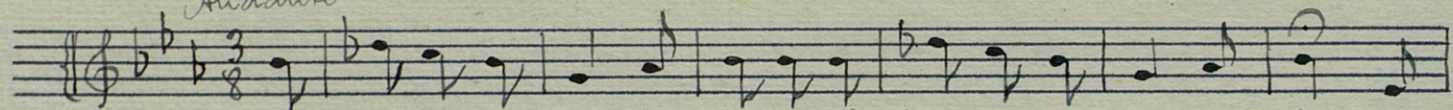
Andante

La nit de Na-dal es nit d'ale-gri-a; se'n pos-sa a fi-

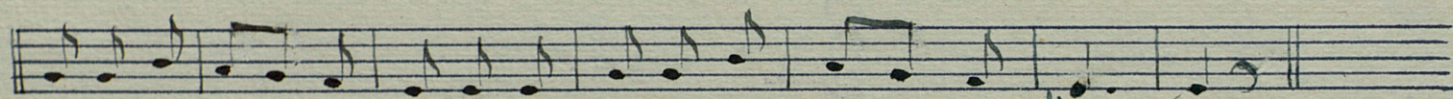

lar Ja no ta po-li-da. Fi-la-tu, fi-la-tu, co-tò, fi-la fi-la-tu.

MARIAGNETA

Andante

U-na canço ne-ta nova be-la'n senti-reu a dir d'u-

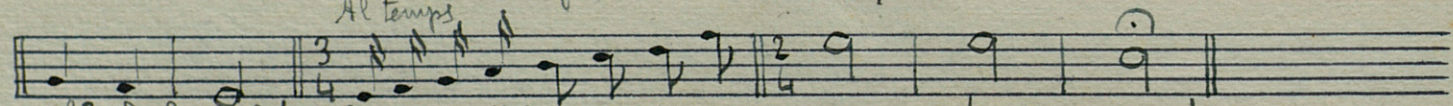
na mingo na-molt maça, blanca com un se-ra-fi.

ROSSINYOL

D'HOLANDA

Larg

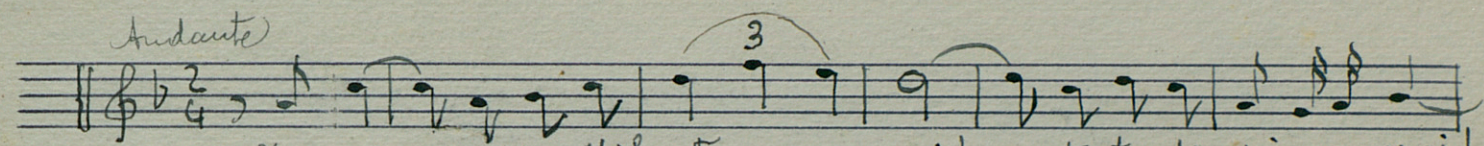
Rossinyol vingut d'Holanda qui'n porta la dama blanca, rossin-

Al temps

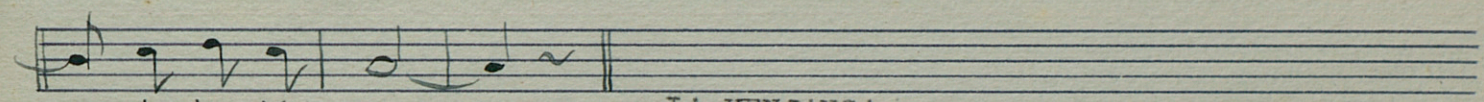
Yol? - Dol, dol! N'ha vingut d'Holanda, t deus-siau, A-mor!

LES TRES NINETES

Andante

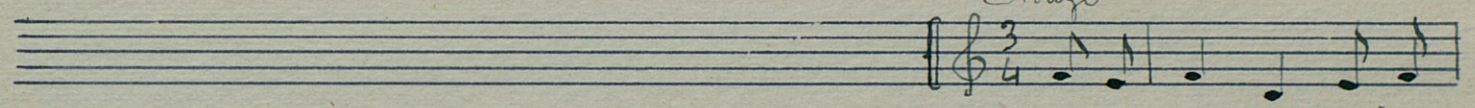
tres ninnetes n'hika a Franca, mes, ai! — to-tes d'un rei, que, mes, ai!

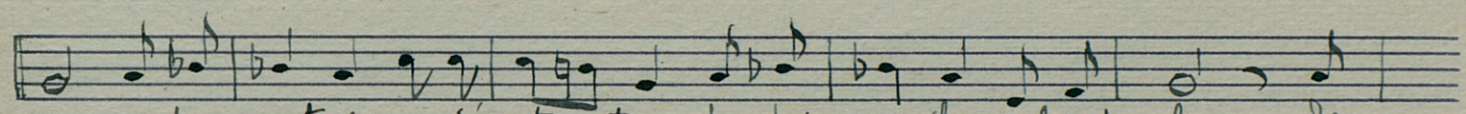
to-tes d'un rei

LA VENJANSA
(FRANCISCA FERRERA)

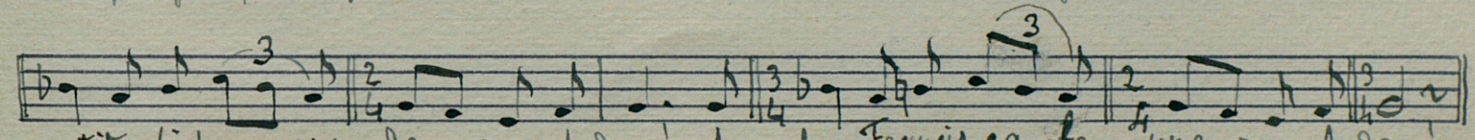
Adagio

Una can-gò'n vui can-

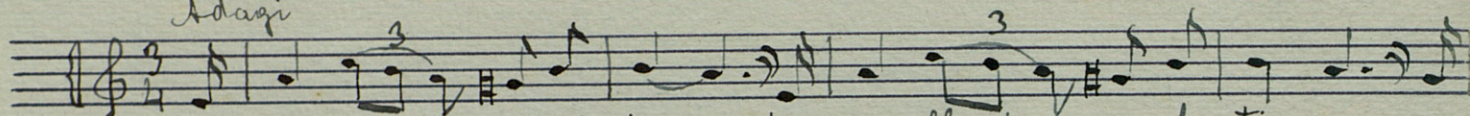

tar que fa poc temps que n'és tre-ta, de dos que s'han volgut be de

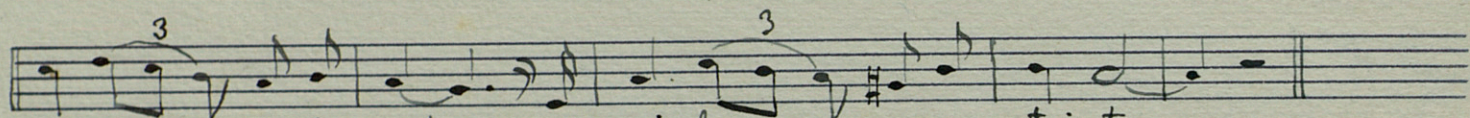

petits fins a gran-de-sa, A deu! A-deu, Francis-ca fe-rrera, A deu!

L'AMOR MAL PAGATIGAT

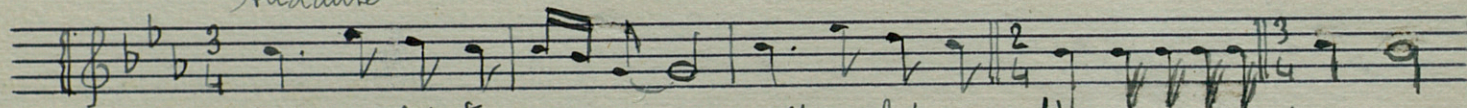
Adagi

A Bar-ce-lo-na m'estic —, tre-va-llant d'u-na boti-ga; a

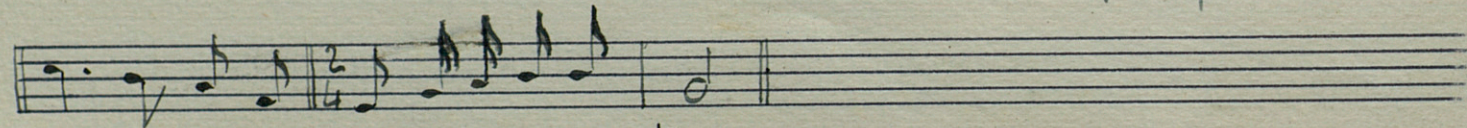

les dot-re de la nit — m'arri-ba-u-na nova trista —.

MARIA I FRANCISCO

Andante

Molt malet, Francisco —, molt malet n'es-tà que ningu'n a veu-re

ni a vi-si tar, ni a vi-si-tar.

DON JOAN
I SA MULLER ./

Allegri

Don Joan n'én va a la guerra, a cent lle gües lluny d'aquí: - Si al-
 qu'én truca a la por-ta no n'hi devallis a o- brir, a la bona dir; no n'hi
 devallis a o- brir, a la bona dir —.

ROSETA DE PERPINYÀ

Allegri

Noies de Per-pin-yà —, queden ben
 a vi-sa-des: que'l diu men-ge vi-nent — a plaça'n fan ba-lla-des.

EL TESTAMENT D'AMELIA

Poc a poc

L'À-me-lis n'es-tà malal-ta, l'À-me-lis, fi-lla del rei; Com tes l'a-
na-ven a veure, com tes i groms-ca-va-llers.

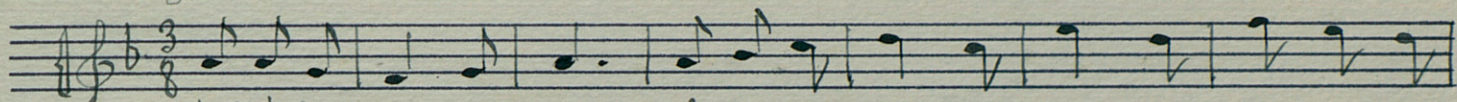
LA NIT DE SANT JOAN

Andante

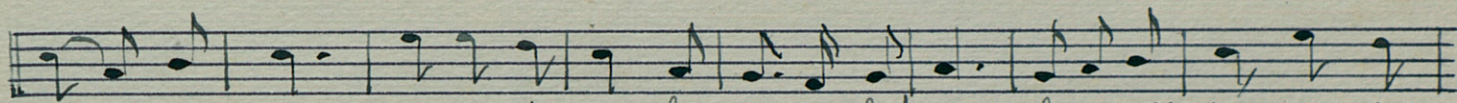
A la nit de Sant Joan, a la nit de Sant Joan, que és u-
na nit molt a-le-gra, que és u-na nit molt a-le-gra.

CATERINA D'ALIO

Andantino

Allà dalt al Pla net n'hi havi-a u-na da-ma que'n guar-da-

va - cor ders i'n rentava bu ga da, l'Amor, la gentil da ma del

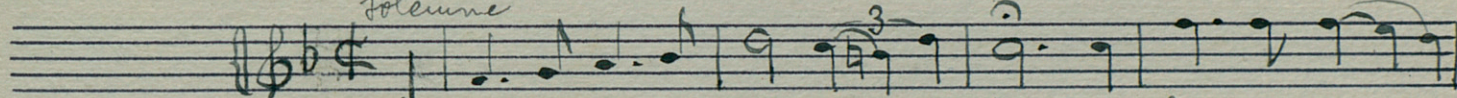

LA PRESO DE LLEIDA

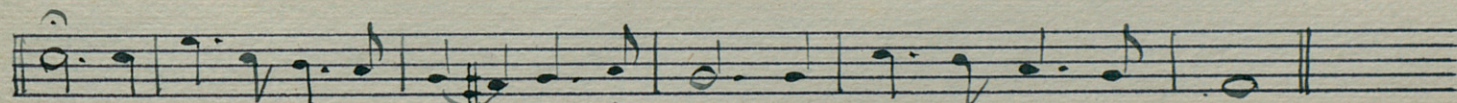
Pont de „Lirò”

(ELS PRESOS I LA DAMA)

Solenne

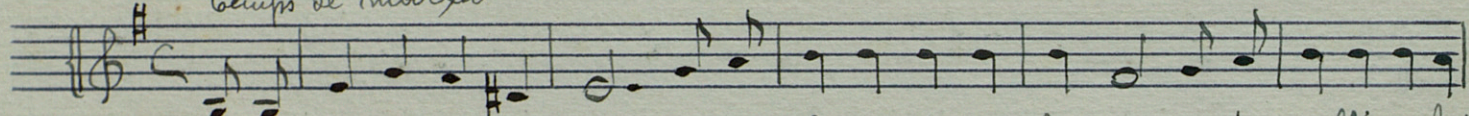

A la ratlla de Fran ça, le rè, n'hi ha u-na gran pre-

sò, que mai n'hi manquen pre-sos, le-rè, que mai n'hi manquen, nò.

LA MORT DE LA NUVIA

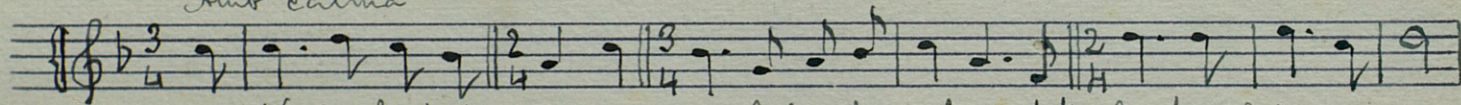
Temps de marxa

Jo m'en vaig a collir flors allà, a la costa so-la-na, mentres collia les

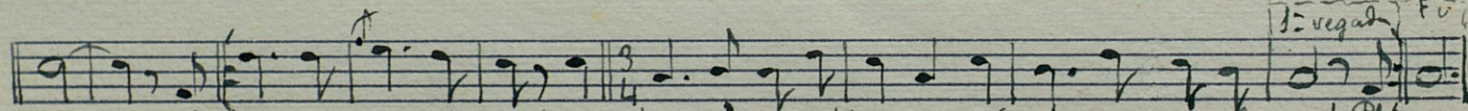

flors sento to cà una cam-pa-na, sento to cà una cam-pa-na.

CANÇÓ DEL SOLDAT

Amb calma

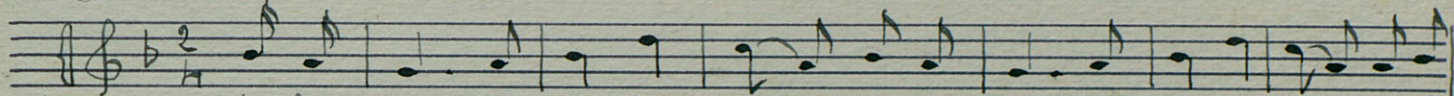
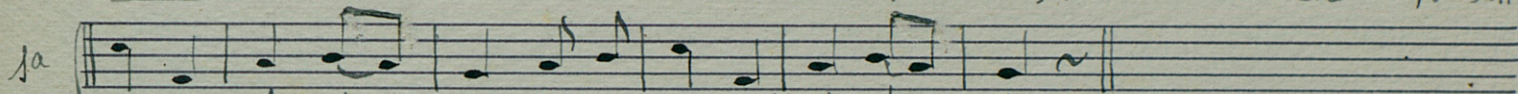
Ma-tí de Sant Jo-an, quan el Sol surten plaza, tots els fa-drins en mas-

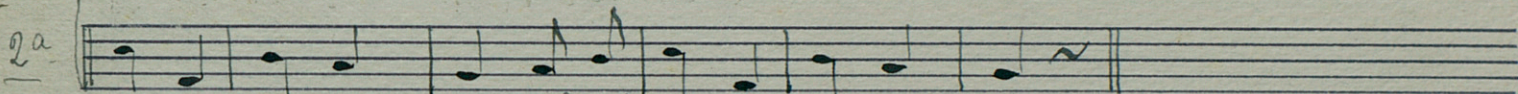
sa — plo-rant i sus-pi-rant. El fa-dri qu'en tra-ne gre se'n va a casa plo-rant. Plo-rant.

CAPITELIS, I

DIS-ME, PASTORA, 'l CAMÍ...

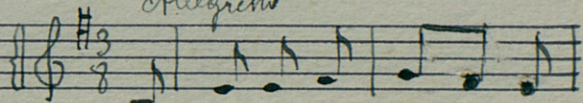
Andante1^a Cançó: A la ciu-tat de Gra-na-da, a la ciu-tat de Gra-na-da, tota2^a Cançó: Dis-me, Pas-to-ra'l ca-mí, dis-me, Pas-to-ra'l ca-mí, si és

la gent n'han fu-git, tota la gent n'han fu-git

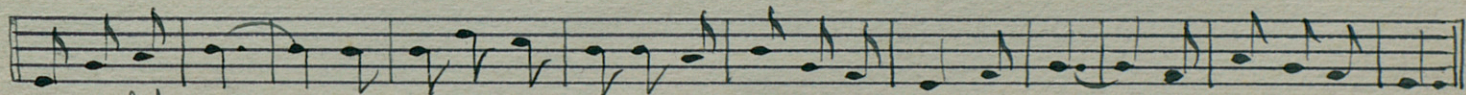

el de la Ciu-tat, si és el de la Ciu-tat?

PORTAL DE BETLEM

m (2ª VERSIÓ)*Allegretto*

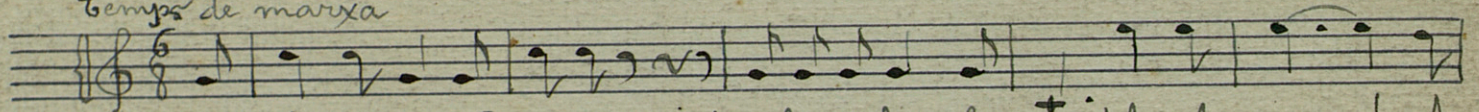
Por-tal de Bet-lem, por-

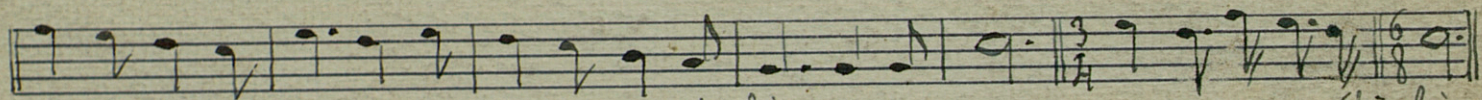
tal molt her-mòs, N'hi ha-via un home molt alt i dis-post, Je-sus, molt alt i dis-post.

L'HOSTAL DE LA PEIRA

(EL MAS D'EN PERERA)

Tempo de marxa

A- llá, al Mas d'en Perera, txi-bi-ri-bom-ba-va! bom-ba-va-! A-

llá, al Mas d'en Perera, u-na mo-ça-n'hi-hà, si, ya, ya, u-na mo-ça-n'hi-hà.

Causa 58